

ΠΡΑΞΗ:
«ΜΟ.ΔΙ.Π» (Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας»
Κωδικός MIS 299516

ΥΠΟΕΡΓΟ:
«ΜΟΔΙΠ του ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ» και α/α «01»

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ:
«Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» (Ε.Π.Ε.Δ.Β.Μ.) 2007-2013
Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων

ΛΕΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2:
«Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης στις 3 περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου»

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΠΡΑΞΗΣ:
«Μονάδα Διασφάλισης Ποιότητας των Ιδρυμάτων Ανώτατης Εκπαίδευσης-ΜΟΔΙΠ»»

Η Πράξη συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (Ε.Κ.Τ.) και από εθνικούς πόρους, μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.) του Υπ.Ε.Π.Θ

Παραδοτέο
Πακέτο Εργασίας Π.Ε. 2 Προσδιορισμός Δεικτών Ποιότητας
Δράση Δ.2.1 Σχεδιασμός κοινού συστήματος εσωτερικής διασφάλισης
ποιότητας
Παραδοτέο Π2..1.1: Περιγραφή- Πλαίσιο Γνωστικού Αντικειμένου (Subject
Benchmark Statement)

Για την εκπόνηση του παραδοτέου απασχολήθηκαν τα κάτωθι μέλη της ομάδας έργου :Γεώργιος Σπυρόπουλος
Φίλιππος Παπαδόπουλος

Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2011

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΚΑΙ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

Περιγραφή-Πλαίσιο Γνωστικού Αντικείμενου

Ίδρυμα	Πανεπιστήμιο Μακεδονίας
Τμήμα	Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών
Τίτλος προγράμματος	Τίτλος προπτυχιακών σπουδών
Ημερομηνία ισχύος	Φεβρουάριος 2011-Φεβρουάριος 2013

1. Εισαγωγή

Κεντρική αποστολή του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΔΕΣ) του Πανεπιστημίου Μακεδονίας είναι να καλλιεργεί και να προάγει τις κοινωνικές επιστήμες, στην ευρωπαϊκή και διεθνή τους διάσταση, μέσω της διεπιστημονικής διδασκαλίας και έρευνας. Για την επίτευξη του παραπάνω στόχου επιδιώκεται η όσο το δυνατόν αρτιότερη και πλήρης θεωρητική κατάρτιση των φοιτητών στα

διδασκόμενα γνωστικά αντικείμενα: τις Διεθνείς Σχέσεις, τα Διεθνή και Ευρωπαϊκά Οικονομικά, την Πολιτική Επιστήμη και Διπλωματία και τους Θεσμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των Διεθνών Οργανισμών.

Η ακαδημαϊκή ποιότητα του προπτυχιακού προγράμματος παρέχει στους φοιτητές τη δυνατότητα αφενός να εμβαθύνουν στη μελέτη και κατανόηση των γνωστικών αντικειμένων και να επεκτείνουν παραπέρα τις σπουδές τους σε μεταπτυχιακό επίπεδο τόσο στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό και αφετέρου να προσανατολιστούν όσον αφορά την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στους τομείς της Εξωτερικής Πολιτικής, Διπλωματίας, Άμυνας και στις υπηρεσίες και τους οργανισμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Υπό τις ιδιαίτερες συνθήκες που επικρατούν στο σύγχρονο περιβάλλον της διεθνούς πολιτικής και οικονομικής πραγματικότητας εμφανίζεται επιτακτική η ανάγκη εκπαίδευσης ανθρώπινου δυναμικού, ικανού να στελεχώνει διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς, την ελληνική δημόσια διοίκηση καθώς και ιδιωτικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον ελληνικό και στο διεθνή χώρο.

Το Τμήμα ΔΕΣ, βασισμένο στα υψηλού επιστημονικού επιπέδου μέλη του διδακτικού και ερευνητικού προσωπικού (ΔΕΠ) κάθε βαθμίδας, στα μέλη του Ειδικού Διοικητικού και Τεχνικού Προσωπικού (ΕΔΤΠ), στους Υποψηφίους Διδάκτορες και στο Διοικητικό Προσωπικό του Τμήματος έχει αξιόλογη διδακτική και ερευνητική παρουσία στο Πανεπιστήμιο Μακεδονίας και στο ευρύτερο ακαδημαϊκό περιβάλλον. Παρέχει υψηλής ποιότητας εκπαιδευτικές υπηρεσίες, πραγματοποιεί ερευνητικό έργο και έχει αναπτύξει συνεργασία με διεθνούς κύρους επιστημονικά ιδρύματα.

Πιο αναλυτικές πληροφορίες για το τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών μπορούν να βρεθούν στην επίσημη ιστοσελίδα του τμήματος: <http://www.uom.gr/index.php?tmima=4&categorymenu=2>

2. Στόχοι του Προγράμματος Σπουδών

Το Τμήμα Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών έχει σχεδιάσει και υλοποιήσει ένα Πρόγραμμα Σπουδών ώστε οι πτυχιούχοι του να αποκτήσουν:

- α) γνώση και κατανόηση των πρωτεύουσας σημασίας θεμάτων που άπτονται του αντικειμένου των διεθνών και ευρωπαϊκών σπουδών, τόσο στον πολιτικό όσο και στον οικονομικό τομέα,
- β) ικανότητες ανάλυσης και ερμηνείας των φαινομένων που εντάσσονται στα περιγραφόμενα γνωστικά αντικείμενα,
- γ) ικανότητα σύλληψης και επακριβούς αναπαραγωγής της επιστημονικής ορολογίας και συγκεκριμένων θεωρητικών εννοιών,
- δ) ικανότητα χρήσης θεωρητικών και αναλυτικών εργαλείων ώστε να παράγεται υψηλής ποιότητας επιστημονικό έργο,

ε) ικανότητα αξιολόγησης, επιλογής και εφαρμογής θεωρητικών εννοιών σε δεδομένες καταστάσεις, Ειδικότερα, σύμφωνα με τις επεξεργασμένες θέσεις του Τμήματος ΔΕΣ, στόχος του Προγράμματος Σπουδών είναι:

α) η προαγωγή και καλλιέργεια της γνώσης στους τομείς της διεθνούς και ευρωπαϊκής πολιτικής, των διεθνών θεσμών, της διπλωματίας, της διεθνούς οικονομίας, του διεθνούς δικαίου, της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, των στρατηγικών σπουδών, της μελέτης περιοχών του κόσμου, των εσωτερικών πολιτικών συστημάτων και της διοίκησης διεθνών επιχειρήσεων και οργανισμών,

β) η εκπαίδευση των φοιτητών στο σύγχρονο περιβάλλον των διεθνών και ευρωπαϊκών σχέσεων,

γ) η παροχή της δυνατότητας περαιτέρω εξειδίκευσης σε συγκεκριμένους τομείς των διεθνών και ευρωπαϊκών σπουδών, τόσο των πολιτικών όσο και των οικονομικών,

δ) η σύνδεση με το θεωρητικό κεκτημένο και την αιχμή του θεωρητικού προβληματισμού σε παγκόσμιο επίπεδο, η οποία επιτυγχάνεται εν μέρει χρησιμοποιώντας περισσότερες γλώσσες εργασίας

ε) η ανάπτυξη της ικανότητας συνεργασίας, επικοινωνίας και παρουσίασης των θεωρητικών αναλύσεων και συμπερασμάτων.

Οι παραπάνω ικανότητες μπορούν να αναπτυχθούν από τους υποψήφιους πτυχιούχους, παρακολουθώντας τα βασικά μαθήματα και επιλέγοντας μαθήματα από το τετραετές πρόγραμμα σπουδών του τμήματος ΔΕΣ.

3.Μαθησιακά αποτελέσματα

3.1 Γνώση και κατανόηση

Η επιτυχής ολοκλήρωση του Προγράμματος Σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών συνεπάγεται ότι οι κάτοχοι του πτυχίου έχουν καλή γνώση του θεωρητικού πεδίου και έχουν αναπτύξει την ικανότητα για θεωρητικές αναλύσεις και περιπτωσιολογικές μελέτες που αποτελούν εφόδια για την μετέπειτα επαγγελματική τους σταδιοδρομία. Πιο συγκεκριμένα έχουν αποκτήσει:

α) βασικές γνώσεις στους γνωστικούς κλάδους των Διεθνών Σχέσεων, της Διεθνούς Οικονομίας, του Διεθνούς Δικαίου και των θεσμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης,

β) γνώση της επιστημονικής ορολογίας, των βασικών θεωρητικών ρευμάτων και των επιστημονικών εξελίξεων στα ανωτέρω ακαδημαϊκά πεδία,

γ) εξειδικευμένες γνώσεις αναφορικά με την διεθνή πολιτική και την οικονομία συγκεκριμένων κρατών και περιφερειών,

δ) σύνδεση με την αιχμή της θεωρητικής σκέψης και δυνατότητα επιστημονικής ανάλυσης και εργασίας σε ξένες γλώσσες (ικανότητα που αποκτάται μέσω της διδασκαλίας ξένων γλωσσών, όπως προβλέπεται στο πρόγραμμα σπουδών).

Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων:

Το πρόγραμμα σπουδών διεξάγεται με:

- α) διαλέξεις, με την υποστήριξη οπτικοακουστικού υλικού, κατά τις οποίες οι φοιτητές ενθαρρύνονται να έχουν ενεργή συμμετοχή και να εξασκούν την κριτική τους ικανότητα,
- β) ομαδικές παραδόσεις,
- γ) σεμινάρια,
- δ) ανάθεση φοιτητικών εργασιών και παρουσίασή τους κατά τη διάρκεια διαλέξεων,
- ε) στενή συνεργασία με τα μέλη ΔΕΠ του τμήματος, τα οποία παρέχουν συμβουλευτικές και εποπτικές υπηρεσίες, και
- στ) διοργάνωση συνεδρίων και εκπαιδευτικών εκδρομών .

Η αξιολόγηση των πνευματικών και γνωστικών δεξιοτήτων των φοιτητών συνδυάζεται με την αξιολόγηση των γνώσεων τους και του βαθμού κατανόησης της διδασκόμενης ύλης σε ολόκληρη τη διάρκεια του προγράμματος σπουδών του τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών.

3.2 Δεξιότητες

3.2.1 Δεξιότητες πεδίου

Με την επιτυχή ολοκλήρωση του προγράμματος σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών, οι πτυχιούχοι του θα πρέπει να έχουν αποκτήσει τις δεξιότητες ώστε να:

- α) προσεγγίζουν αναλυτικά και κριτικά τα υπό εξέταση ζητήματα που προκύπτουν εντοπίζοντας των πυρήνα των βασικών συνιστωσών και των σημαντικών ερωτημάτων που σχετίζονται με τα παραπάνω,
- β) να εφαρμόζουν την εκάστοτε κατάλληλη θεωρητική προσέγγιση,
- γ) χρησιμοποιούν υλικό και πηγές από διαφορετικές επιστημονικές περιοχές και να έχουν την ικανότητα εφαρμογής θεωριών του πεδίου, προκειμένου να μελετήσουν συγκεκριμένες περιπτώσεις,
- δ) έχουν την ικανότητα εργασίας σε διεθνές περιβάλλον και ιδιαίτερα στους θεσμούς και τους οργανισμούς που σχετίζονται με τη διεθνή πολιτική και στρατηγική, τη διεθνή οικονομία και την

ευρωπαϊκή πολιτική,

ε) έχουν την ικανότητα να χρησιμοποιούν πηγές στην πρωτογενή τους γλώσσα, στη βάση των γνώσεων που απέκτησαν στο Τμήμα,

- *Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων:*

Οι φοιτητές αποτελούν ενεργά υποκείμενα κατά τη γνωστική διαδικασία. Στη βάση του θεωρητικού υποβάθρου που αποκτούν κατά τη διάρκεια των σπουδών τους, έχουν τη δυνατότητα να προσεγγίζουν κριτικά και να εφαρμόζουν την εκάστοτε κατάλληλη μεθοδολογία προκειμένου να αναλύσουν τα υπό εξέταση ζητήματα. Στους φοιτητές υποδεικνύεται να έχουν πρόσβαση στο υλικό της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου και να χρησιμοποιούν το διαδίκτυο ως πηγή δευτερογενών δεδομένων σε περισσότερες από μία γλώσσες εργασίας. Παράλληλα, αναπτύσσουν τις ικανότητες παρουσίασης των μελετών τους αλλά και της θεωρητικής συζήτησης με τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας.

3.2.2 Γενικές δεξιότητες

Ολοκληρώνοντας με επιτυχία το πρόγραμμα σπουδών, οι πτυχιούχοι του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών αποκτούν τις κάτωθι γενικές δεξιότητες:

- α) ικανότητα εργασίας σε ακαδημαϊκό περιβάλλον,
- β) ικανότητα συνεργασίας και εργασίας σε ομάδες,
- γ) δεξιότητες γραπτής και προφορικής επικοινωνίας,
- δ) δεξιότητες χρήσης Η/Υ,
- ε) δεξιότητες αναζήτησης και χρήσης των κατάλληλων βιβλιογραφικών πηγών και δεδομένων,
- στ) ικανότητα λήψης αποφάσεων

- *Στρατηγικές διδασκαλίας, μάθησης και αξιολόγησης, που διευκολύνουν την επίτευξη και εμφάνιση των παραπάνω αποτελεσμάτων :*

Οι φοιτητές αποκτούν γενικές δεξιότητες με την ενεργή συμμετοχή και παρακολούθηση των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών. Καλούνται να εργαστούν τόσο ατομικά όσο και σε ομάδες (μέσω της συγγραφής και παρουσίασης εργασιών). Η ομαδική εργασία τους επιτρέπει να αναπτύξουν συνεργατικές ικανότητες. Επιπρόσθετα, μαθαίνουν να διαχειρίζονται ορθολογικά τον χρόνο τους προκειμένου να ανταπεξέρχονται στις υποχρεώσεις τους εντός των τιθέμενων προθεσμιών για την ολοκλήρωση των εργασιών τους.

4. Στρατηγικές διδασκαλίας και δομή προγράμματος

4.1 Δομή Προγράμματος

Το πρόγραμμα σπουδών του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών είναι τετραετές, με μέγιστη περίοδο ολοκλήρωσης των σπουδών τα οκτώ έτη. Το πτυχίο που απονέμει το Τμήμα είναι ενιαίο. Το ενιαίο αυτό πτυχίο διαχωρίζεται σε δύο κατευθύνσεις: α) Κατεύθυνση Διεθνών και Ευρωπαϊκών Οικονομικών Σπουδών και β) Κατεύθυνση Πολιτικών Σπουδών και Διπλωματίας. Το πρόγραμμα των πέντε πρώτων εξαμήνων είναι κοινό ενώ πριν το 6^ο εξάμηνο κάθε φοιτητής δηλώνει γραπτώς στη Γραμματεία την επιλογή του αναφορικά με την κατεύθυνση που θα ακολουθήσει. Το Πρόγραμμα Σπουδών περιλαμβάνει συνολικά 108 μαθήματα, 56 υποχρεωτικά και 52 επιλογής. Για τη λήψη του πτυχίου ο φοιτητής οφείλει να εξετασθεί επιτυχώς σε 52 μαθήματα. Η σχετική βαρύτητα της πλειοψηφίας των μαθημάτων, υποχρεωτικών και επιλογής, κυμαίνεται ανάμεσα στις τέσσερις (4) και πέντε (5) πιστωτικές μονάδες, τα μαθήματα ξένων γλωσσών αντιστοιχούν σε δύο (2) μονάδες ενώ η ερευνητική εργασία σε δέκα (10) μονάδες. Όλα τα μαθήματα διδάσκονται τέσσερις ώρες την εβδομάδα καθ' όλη τη διάρκεια του εξαμήνου και διαρκούν 13 εβδομάδες.

4.2 Μέθοδοι Αξιολόγησης

Η επίδοση των φοιτητών αξιολογείται στο τέλος του εξαμήνου σε δίωρες εξετάσεις για κάθε μάθημα. Σε περιπτώσεις στη συνολική αξιολόγηση των φοιτητών συμβάλει η επίδοσή τους στην εκπόνηση εργασιών ή η επίδοσή τους σε προόδους κατά τη διάρκεια του εξαμήνου. Ο τρόπος αξιολόγησης και τα θέματα των εξετάσεων είναι ευθύνη και επιλογή του διδάσκοντος κάθε μαθήματος.

5. Σύστημα διασφάλισης ποιότητας

Η αξιολόγηση των μαθημάτων, των διδασκόντων και του Προγράμματος Σπουδών εκ μέρους των φοιτητών πραγματοποιείται σε τακτά χρονικά διαστήματα, με τη συμπλήρωση των ειδικών ερωτηματολογίων τα οποία υποβάλλονται και επεξεργάζονται σύμφωνα με τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης του Πανεπιστημίου. Σύμφωνα με τις ίδιες εσωτερικές διαδικασίες πραγματοποιείται η αξιολόγηση του Τμήματος με την υποβολή έκθεσης από την ομάδα εσωτερικής αξιολόγησης, που επιλέγεται ανά διετία από τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος. Στη βάση των αποτελεσμάτων της εσωτερικής αξιολόγησης μπορούν να πραγματοποιηθούν αναθεωρήσεις, βελτιώσεις ή τροποποιήσεις του προγράμματος σπουδών, ακολουθώντας τις προβλεπόμενες διαδικασίες.

